

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНА ІНСПЕКЦІЯ»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
Освітня програма Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
Рік навчання 5, семестр 10
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор навчальної дисципліни	к. вет.н., старший викладач Димко Роман Олександрович
Контактна інформація лектора (e-mail) URL ЕНК на навчальному порталі НУБіП України	тел. +380982183198 dymko_ro@nubip.edu.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: забезпечення студентів теоретичними та практичними знаннями з питань державного ветеринарно-санітарного контролю і нагляду за різними видами діяльності, пов'язаної з розведенням, вирощуванням, обігом, поводженням, здоров'ям і благополуччям тварин, а також з питань державного ветеринарно-санітарного контролю і нагляду за дотриманням законодавства України щодо харчових продуктів, кормів, побічних продуктів тваринного походження.

Завдання: набуття теоретичних знань і практичних навиків з метою професійної діяльності, а саме:

- запобігання занесенню на територію України з територій інших держав особливо небезпечних хвороб, спільних для тварин і людей;
- здійснення державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду за дотриманням ветеринарних вимог під час міжнародних і внутрішньодержавних перевезень усіх видів тварин, продуктів тваринного походження, сировини тваринного походження, кормів, ветеринарних препаратів, біологічних, мікробних, вірусних культур та грибів, предметів колекціонування тваринного походження, ветеринарних лікарських засобів, а також предметів і матеріалів, які можуть бути носіями збудників інфекційних

- захворювань тварин, та інших об'єктів державного ветеринарно–санітарного контролю та нагляду;
- контроль за дотриманням юридичними та фізичними особами ветеринарно–санітарних вимог під час імпорту, експорту та транзиту через територію України об'єктів державного ветеринарно–санітарного контролю та нагляду;
  - контроль разом з іншими службами в пунктах пропуску через державний кордон України ручної поклажі пасажирів і туристів з метою недопущення перевезення ними через державний кордон заборонених продуктів тваринного походження;
  - контроль за ветеринарно-санітарним станом автомобільного транспорту, суден, літаків, вагонів, контейнерів, складських приміщень, карантинних баз, навантажувально-розвантажувальних майданчиків та інших спеціальних споруд, дезінфекційних і промивних комплексів, а також за накопиченням та утилізацією сепарацій у міжнародних повітряних, морських портах і міжнародній пошті, на прикордонних залізничних станціях та автошляхах;
  - підготовка проектів нормативно-правових актів з питань здійснення ветеринарно–санітарного контролю та нагляду.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: основні теоретичні положення діяльності уповноважених законом центральних органів виконавчої влади в галузі ветеринарної медицини, їх територіальних органів в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушень вимог ветеринарного законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, прийнятного рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища.

вміти: здійснювати інспектування товарів, потужностей (об'єктів), засобів ветеринарної медицини та супутніх об'єктів з метою захисту здоров'я людей та/або здоров'я тварин і за необхідності – сертифікацію їх ветеринарно–санітарного стану згідно з вимогами відповідних міжнародних організацій та здійснювати інші функції державного ветеринарно–санітарного контролю та нагляду.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
7. Здатність приймати обгрунтовані рішення.
9. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).
11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

1. Здатність аналізувати загальні принципи, які застосовують до харчових продуктів і кормів загалом та безпечності харчових продуктів і кормів зокрема, на національному рівні та на рівні Європейського співтовариства.

2. Здатність застосовувати методики роботи з національними і міжнародними нормативно - правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо у професійній діяльності.
3. Здатність здійснювати державний (внутрішній) контроль дотримання вимог передзабійного огляду, забою тварин, а також здатність проводити післязабійний огляд продуктів забою та надавати рекомендації щодо їх подальшого використання.
4. Здатність використовувати знання про хвороби тварин різної етіології для здійснення державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях.
5. Здатність досліджувати харчові продукти і корми органолептичними та інструментальними методами для визначення їх безпечності та якості.
6. Здатність застосовувати методики і процедури щодо виробництва та обігу харчових продуктів відповідно до концепції «Єдиного здоров'я».
7. Здатність планувати і здійснювати контроль механізмів імпорту та сертифікаційних процедур, пов'язаних із захистом здоров'я тварин, людей і екосистем у країні імпортері.
8. Здатність планувати та проводити стандартний і розширений державний контроль підконтрольних вантажів на державному кордоні України та транспорті, аналізувати зв'язок між контролем безпечності харчових продуктів і здоров'ям людей за міжнародної торгівлі продуктами тваринного походження.
9. Здатність проводити державний аудит на підконтрольних потужностях з виробництва, переробки, обігу харчових продуктів, кормів, кормових добавок, преміксів, ветеринарних препаратів, побічних продуктів згідно із системою менеджменту безпечності харчових продуктів та контролювати систему моніторингу для кожної критичної точки управління (КТУ) під час виробництва продукції.
10. Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях для випуску безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо.
11. Здатність організовувати та проводити державний контроль гігієнічних вимог і санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.
12. Здатність здійснювати державний (внутрішній) ветеринарно-санітарний контроль на потужностях з виробництва та обігу санітарних заходів, застосовувати додатні методи відбору проб, поводження з ними та результатами їх випробувань (досліджень).
13. Здатність здійснювати ветеринарно-санітарний контроль виробництва та обігу кормів, кормових добавок, преміксів тощо на підконтрольних потужностях, грамотно використовувати методики їх дослідження та проводити їхнє санітарне оцінювання.
14. Здатність ідентифікувати та оцінювати відповідність харчових продуктів вимогам нормативно-правових актів, відомостям, наведеним в інформації для споживача або декларації виробника.
15. Здатність здійснювати контроль на потужностях з виробництва та обігу продуктів тваринного походження, на кордоні і транспорті з урахуванням потенційного впливу транскордонних хвороб, зокрема зоонозів.
16. Здатність здійснювати контроль гігієнічних вимог діяльності потужностей з виробництва і переробки продуктів тваринництва, об'єктів ветеринарної медицини тощо.
17. Здатність здійснювати судово-ветеринарну експертизу згідно з чинним законодавством.

18. Здатність контролювати ефективність проведення санації потужностей згідно з вимогами національних та міжнародних нормативно-правових актів.
19. Здатність вирішувати питання загальної ветеринарної превенції відповідно до концепції «системи раннього виявлення» для своєчасного виявлення та ідентифікації спалахів або появи хвороб.
20. Здатність дотримуватися морально-етичних норм, правил і принципів біобезпеки та біоетики під час використання у професійній діяльності різних біологічних агентів.
21. Здатність працювати у правовому полі як у міжособистісних відносинах, так і за співпраці із представниками судових та правоохоронних органів під час інспекторської діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

3. Володіти методами та методиками державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях для гарантування безпечності харчового ланцюга, уміти контролювати, оцінювати та управляти ризиками під час виробництва та обігу харчових продуктів.

4. Володіти методами та методиками передзабійного огляду, гуманного забою тварин, проведення післязабійного огляду продуктів забою та надання рекомендацій щодо їх подальшого використання.

5. Володіти знаннями про хвороби тварин різної етіології та уміти застосовувати адекватні методи і методики клінічних та лабораторних досліджень для контролю стану здоров'я тварин різних класів і видів, знати шляхи подальшого використання хворих тварин і продукції, одержаної від них, а також від тварин, підданих лікуванню, профілактичним чи іншим обробкам тощо.

6. Знати органолептичні та інструментальні методи і методики дослідження харчових продуктів і кормів для визначення їх безпечності та якості.

7. Уміти планувати і здійснювати контроль та проводити моніторинг виробництва, здійснювати контроль зберігання, переробки та реалізації харчових продуктів і кормів, кормових добавок, преміксів, побічних продуктів, ветеринарних препаратів, засобів ветеринарної медицини та оцінювати їх безпечність і якість.

8. Мати навички стандартного та розширеного державного контролю підконтрольних вантажів на державному кордоні України та транспорті, здійснювати аналіз зв'язку між контролем безпечності харчових продуктів та здоров'ям людей за міжнародної торгівлі продуктами тваринного походження.

9. Володіти методами та методиками ветеринарно-санітарного оцінювання систем і способів утримання, догляду, годівлі, напування та експлуатації тварин, стану тваринницьких об'єктів, належної експлуатації технологічного обладнання тощо.

10. Володіти знаннями та практичними умінями, необхідними для організації і проведення державного контролю гігієнічних вимог та санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

11. Володіти знаннями та практичними умінями, необхідними для здійснення державного (внутрішнього) ветеринарно-санітарного контролю на потужностях з виробництва та обігу м'яса і м'ясних продуктів, молока і молочних продуктів, напівфабрикатів, харчових гідробіонтів; заготівлі, зберігання та обігу харчових рослинних продуктів, меду та апіпродуктів, харчових яєць та яйцепродуктів тощо, а також методами та методиками відбору, консервування, пакування і пересилання проб тваринного, рослинного й біотехнологічного походження, правильного поводження з ними та результатами їх випробувань (досліджень).

12. Володіти принципами, методами та процедурами дотримання належного санітарного стану на потужностях для випуску, зберігання, переробки та реалізації харчових продуктів,

кормів і кормових добавок, преміксів, побічних продуктів, ветеринарних препаратів, а також методами оцінювання їх безпечності та якості.

13. Володіти навичками та знаннями, необхідними для ведення ветеринарного обліку, оформлення звітної та іншої необхідної документації, уміти ідентифікувати та встановлювати відповідність харчових продуктів вимогам нормативно-правових актів та іншим відомостям, наведеним в інформації для споживача або у декларації виробника.

14. Володіти методами контролю технологічних процесів первинної обробки субпродуктів, харчової крові, спеціальної сировини, здійснювати ветеринарносанітарний контроль дотримання технологічних операцій з ендокринною, ферментною, кишковою, шкіряно-хутровою сировиною, м'ясом та іншими продуктами забою і готовими харчовими продуктами, здійснювати їх інспектування, наносити позначки придатності та визначати шляхи подальшого використання цієї продукції.

15. Володіти методами контролю гігієнічних вимог діяльності різних потужностей, які проводять збір, обробку, знешкодження (зnezараження), видалення, утилізацію та знищення побічних продуктів тваринницьких підприємств (потужностей), об'єктів ветеринарної медицини, переробної промисловості тощо.

16. Мати необхідні знання та уміння для здійснення судово-ветеринарної експертизи згідно з чинним законодавством.

17. Володіти методами контролю ефективності проведення санації різних потужностей з виробництва і переробки продуктів тваринництва відповідно до вимог національних і міжнародних нормативноправових актів.

18. Уміти проводити необхідні клінічні та лабораторні дослідження для загальної ветеринарної превенції на потужностях з виробництва і переробки продуктів тваринництва, здійснювати ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання тварин, визначати безпечність кормів, кормових добавок тощо, а також для забезпечувати належний санітарний стан тваринницьких потужностей.

19. Розуміти суть професії, знати підходи та методи оцінювання різних виробничих ситуацій, володіти абстрактним мисленням та вміти аналізувати можливий подальший перебіг цих ситуацій, уміти приймати обґрунтовані рішення, організовувати та здійснювати якісне виконання прийнятих рішень з дотриманням морально-етичних норм, правил і принципів біобезпеки та біоетики під час використання у професійній діяльності різних біологічних агентів з прагненням до збереження навколишнього середовища.

20. Володіти правовим мисленням і культурним стилем правомірної поведінки у повсякденному житті як у міжособистісних відносинах, так за співпраці із представниками судових та правоохоронних органів під час інспекторської діяльності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ лабораторні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Семестр 5				
1 модуль				
Тема 1. Державний нагляд (контроль) щодо	4/8	Знати основи законодавства у галузі ветеринарної медицини та безпечності харчових продуктів,	Здача лабораторних робіт з конспектом. Здача самостійних робіт.	35

<p>дотримання операторами ринку вимог законодавства у галузі ветеринарної медицини, безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, його система.</p>		<p>структуру та функції органів державного нагляду, а також права та обов'язки операторів ринку. Вміти застосовувати нормативно-правові акти, проводити інспекції та аудити, документувати їх результати, виявляти та усувати порушення, забезпечувати дотримання ветеринарно-санітарних норм, а також ефективно комунікувати з операторами ринку.</p>		
<p>Тема 2. Загальні засади державного нагляду і контролю в Україні. Державний контроль (нагляд) щодо дотримання операторами ринку вимог законодавства у сфері ветеринарної медицини, які провадять діяльність з виробництва та обігу ветеринарних препаратів, субстанцій і засобів ветеринарної медицини, кормів для тварин, побічних</p>	<p>4/8</p>	<p>Знати загальні засади державного нагляду і контролю в Україні, структуру та функції органів, що здійснюють контроль, а також вимоги законодавства у сфері ветеринарної медицини щодо виробництва та обігу ветеринарних препаратів, субстанцій, засобів ветеринарної медицини, кормів для тварин та побічних продуктів тваринного походження. Вміти застосовувати законодавчі вимоги на практиці, проводити інспекції та аудити підприємств, документувати результати перевірок, виявляти та усувати порушення, забезпечувати</p>	<p>Здача лабораторних робіт з конспектом. Здача самостійних робіт.</p>	<p>35</p>

продуктів тваринного походження.		дотримання ветеринарно-санітарних норм, а також ефективно взаємодіяти з операторами ринку в процесі нагляду та контролю.		
Навчальна робота				70 балів
Модульний контроль				30 балів
Всього за Модуль 1				100 балів
2 модуль				
Тема 3. Загальні засади державного контролю і нагляду за дотриманням операторами ринку харчових продуктів вимог законодавства з їх безпеки та окремих показників якості.	4/8	Знати загальні засади державного контролю і нагляду за дотриманням операторами ринку харчових продуктів вимог законодавства щодо їх безпеки та окремих показників якості, а також структуру та функції органів, що здійснюють цей контроль. Вміти застосовувати нормативно-правові акти, проводити інспекції та аудити підприємств харчової промисловості, документувати результати перевірок, виявляти та усувати порушення, забезпечувати дотримання	Здача лабораторних робіт з конспектом. Здача самостійних робіт.	10

		санітарних норм та стандартів якості харчових продуктів, а також ефективно комунікувати з операторами ринку щодо питань безпеки харчових продуктів.		
Тема 4. Державний нагляд (контроль) щодо дотриманням вимог законодавства у сфері ветеринарної медицини та безпеки і якості харчових продуктів суб'єктом господарювання, який провадить діяльність з розведення, вирощування, утримання, обігу птиці, виробництва яєць і яйцепродуктів.	4/8	Знати загальні засади державного нагляду (контролю) щодо дотримання вимог законодавства у сфері ветеринарної медицини та безпеки і якості харчових продуктів для суб'єктів господарювання, які займаються розведенням, вирощуванням, утриманням, обігом птиці, виробництвом яєць та яйцепродуктів. Вміти застосовувати законодавчі вимоги на практиці, проводити інспекції та аудити підприємств, що займаються птахівництвом та виробництвом яєць, документувати результати перевірок, виявляти та усувати	Здача лабораторних робіт з конспектом. Здача самостійних робіт.	10

		<p>порушення, забезпечувати дотримання ветеринарно-санітарних норм та стандартів якості, а також ефективно взаємодіяти з суб'єктами господарювання у процесі нагляду та контролю.</p>		
<p>Тема 5. Державний нагляд (контроль) щодо дотриманням вимог законодавства у сфері ветеринарної медицини та безпечності і якості харчових продуктів суб'єктом господарювання , який провадить діяльність з виробництва молока і молочних продуктів.</p>	<p>4/8</p>	<p>Знати загальні засади державного нагляду (контролю) щодо дотримання вимог законодавства у сфері ветеринарної медицини та безпечності і якості харчових продуктів для суб'єктів господарювання, які займаються виробництвом молока та молочних продуктів. Вміти застосовувати законодавчі вимоги на практиці, проводити інспекції та аудити молочних підприємств, документувати результати перевірок, виявляти та усувати порушення, забезпечувати дотримання ветеринарно-санітарних норм та</p>	<p>Здача лабораторних робіт з конспектом. Здача самостійних робіт.</p>	<p>10</p>

		<p>стандартів якості молока і молочних продуктів, а також ефективно взаємодіяти з суб'єктами господарювання у процесі нагляду та контролю.</p>		
<p>Тема 6. Державний нагляд (контроль) щодо дотримання вимог законодавства у сфері ветеринарної медицини та безпечності і якості харчових продуктів суб'єктом господарювання, який провадить діяльність з розведення, вирощування, утримання та обігу тваринних гідробіонтів та продуктів їх переробки.</p>	<p>4/8</p>	<p>Знати загальні засади державного нагляду (контролю) щодо дотримання вимог законодавства у сфері ветеринарної медицини та безпечності і якості харчових продуктів для суб'єктів господарювання, які займаються розведенням, вирощуванням, утриманням та обігом тваринних гідробіонтів та продуктів їх переробки. Вміти застосовувати законодавчі вимоги на практиці, проводити інспекції та аудити підприємств, що займаються гідробіонтами, документувати результати перевірок, виявляти та усувати порушення, забезпечувати дотримання ветеринарно-</p>	<p>Здача лабораторних робіт з конспектом. Здача самостійних робіт.</p>	<p>10</p>

		санітарних норм та стандартів якості продуктів гідробіонтів, а також ефективно взаємодіяти з суб'єктами господарювання у процесі нагляду та контролю.		
Тема 7. Державний нагляд (контроль) щодо дотриманням вимог законодавства у сфері ветеринарної медицини та безпеки харчових продуктів суб'єктом господарювання, який провадить діяльність з виробництва апіпродуктів та обігу бджіл.	2/4	Знати основні нормативно-правові акти у сфері ветеринарної медицини та безпеки харчових продуктів, що стосуються виробництва апіпродуктів та обігу бджіл; вимоги щодо утримання пасік, санітарно-ветеринарного обслуговування бджіл, контролю якості меду та інших апіпродуктів. Вміти проводити інспекції пасік та об'єктів виробництва апіпродуктів згідно з встановленими нормами. Документувати результати перевірок та виявляти порушення законодавства. Забезпечувати дотримання ветеринарно-санітарних вимог	Здача лабораторних робіт з конспектом. Здача самостійних робіт.	10

		та стандартів якості у виробництві та обігу апіпродуктів. Взаємодіяти з суб'єктами господарювання для вирішення питань безпеки та якості продукції бджільництва.		
Тема 8. Державний нагляд (контроль) щодо дотриманням вимог законодавства у сфері ветеринарної медицини та безпеки харчових продуктів суб'єктом господарювання, який провадить діяльність в галузі мисливського господарства та полювання.	2/4	Знати нормативно-правові акти у сфері ветеринарної медицини та безпеки харчових продуктів, що стосуються мисливського господарства та полювання: вимоги щодо здоров'я тварин, які використовуються у полюванні, та контролю якості м'яса та інших продуктів, отриманих в результаті полювання. Вміти проводити інспекції полювальних об'єктів та контролювати дотримання ветеринарно-санітарних вимог; документувати результати інспекцій та виявляти порушення законодавства.	Здача лабораторних робіт з конспектом. Здача самостійних робіт.	10

<p>Тема 9. Державний нагляд (контроль) за дотриманням законодавства про ветеринарну медицину та харчові продукти на державному кордоні та в країних-експортерах.</p>	<p>2/4</p>	<p>Знати міжнародні та національні нормативно-правові акти, що регулюють ветеринарну медицину та безпеку харчових продуктів на державних кордонах та в країнах-експортерах; процедури і вимоги, які стосуються ввезення і вивезення тварин, продуктів тваринного походження та харчових продуктів через державні кордони; основні принципи міжнародної торгівлі харчовими продуктами та ветеринарними препаратами. Вміти організувати і проводити інспекції на державних кордонах для перевірки відповідності ввезених та вивезених товарів вимогам ветеринарних та санітарних стандартів; документувати результати інспекцій та виявлені порушення.</p>	<p>Здача лабораторних робіт з конспектом. Здача самостійних робіт.</p>	<p>10</p>
--	-------------------	--	--	------------------

Навчальна робота				70 балів
Модульний контроль				30 балів
Всього за Модуль 2				100 балів
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНІ

1. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин: Закон України від 18.05.2017 № 2042-VIII.
2. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 № 877-V.
3. Про ветеринарну медицину: Закон України від 04.02.2021 № 1206-IX.
4. Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною: Закон України від 07.04.2015 № 287-VIII.
5. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997 № 771/97-ВР.
6. Про молоко та молочні продукти: Закон України від 24.06.2004 № 1870-IV.
7. Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них: Закон України від 06.02.2003 № 486-IV.
8. Про аквакультуру: Закон України від 18.09.2012 № 5293-VI.
9. Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів: Закон України від 08.07.2011 № 3677-VI.
10. Про бджільництво: Закон України від 22.02.2000 № 1492-III.
11. Про мисливське господарство та полювання: Закон України від 22.02.2000 № 1478-III.

ДОПОМІЖНІ

1. Ветеринарно-санітарні правила для птахівницьких господарств і вимоги до їх проектування. Затверджені наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 3 липня 2001 р. № 53. Зареєстровано в МЮ України 5 липня 2001 р. за № 565/5756.
2. Вичерпний перелік питань щодо проведення державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у галузі ветеринарної медицини. Затверджено наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України 07 березня 2018 року № 130.
3. Порядок видачі ветеринарно-санітарного паспорта пасіки. Затверджено наказом Мінеконом, торгівлі та сг; від 19.02.2021 № 338. Зареєстровано в МЮ України від 04.03.2021 № 282/35904.

4. Ветеринарно-санітарні вимоги для потужностей (об'єктів) з виробництва продуктів бджільництва. Затверджено наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України 08.08.2012 № 491. Зареєстровано в МЮ України 31 серпня 2012 р. за № 1469/21781.
5. Порядок відбору зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження для проведення дослідження: Постанова КМУ від 14.06. 2002 року № 833. Зміни 20.11. 2006 р.
6. Інструкція про вибірковий діагностичний відстріл мисливських тварин для проведення державної ветеринарно-санітарної експертизи. Затверджено наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України 08.02.2014 року № 60. Зареєстровано в МЮ України 15.04.2014 р. за № 423/25200.
7. Порядок визначення територій для охорони та відтворення мисливських тварин (відтворювальних ділянок). Затверджено наказом Державного комітету лісового господарства України від 22.01.2004 р. № 4.Зареєстровано в МЮ України 05.02.2004 р. за № 158/8757.
8. Типове положення про регіональну службу ДВСКН та нагляду на державному кордоні та транспорті. Затверджено постановою КМУ від 23.07.2009 р., № 801.
9. Положення про пункт державного ветеринарного контролю на державному кордоні та транспорті. Затверджено наказом державного Держпродспоживслужба ветеринарної медицини від 19.07.99, № 18. Зареєстровано в МЮ України 3.08.1999 р. за № 520/3813.
- 1.